

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL M. G. IR SEESAM INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2017 m. lapkričio 22 d. d. Nr. 242-495

Vilnius

Lietuvos bankas gavo M. G. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir *Seesam Insurance AS*, veikiančios per Lietuvoje įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2013 m. balandžio 16 d. pareiškėjas su draudiku sudarė būsto draudimo sutartį, kuria buvo apdraustas pareiškėjo sodo namas ir namo kieme esantis šiltnamis. Draudimo sutartis sudaryta Būsto draudimo taisyklių (2011 m. lapkričio 2 d. redakcija) (toliau – Taisyklės) ir bendrųjų draudimo sutarties sąlygų pagrindu.

2017 m. gegužės 11 d. draudikas gavo pareiškėjo pranešimą, kuriame nurodoma, kad „po žiemos suskilo 8 šiltnamio stiklai“. 2017 m. gegužės 17 d. draudikas apžiūrėjo šiltnamį ir surašė techninės apžiūros protokolą. 2017 m. gegužės 26 d. draudikas informavo pareiškėją, kad įvykį, apie kurį informavo pareiškėjas, pripažino nedraudžiamuoju ir atsisakė mokėti draudimo išmoką.

Pareiškėjas nesutikdamas su draudiko sprendimu, kreipėsi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo. Kreipimesi pareiškėjas paaiškino, kad turtą apdraudė kaip ne nuolat gyvenamą būstą, todėl draudikas negali remtis Taisyklių 5.1 bei 6.1.8 papunkčiais. Pareiškėjas pažymėjo kad šiltnamis yra baigtas statyti ir tinkamas naudoti. Pareiškėjas reikalavo apmokėti žalą arba sumažinti likusio draudimo sutarties laikotarpio įmokas už neapdraustą šiltnamį.

Draudikas pateiktame atsiliepime Lietuvos bankui paaiškino, kad, gavęs pareiškėjo pranešimą apie įvykį, atliko sugadinto turto (šiltnamio) apžiūrą ir 2017 m. gegužės 17 d. surašė Nekilnojamojo turto techninės apžiūros protokolą (toliau – apžiūros protokolą). Apžiūros protokole pareiškėjas pateikė paaiškinimus apie įvykio aplinkybes ir priežastis: „šiltnamis padengtas stiklo paketais dėl sandarumo, kai šiltnamis uždarytas, juda visa patalpa, dėl to pamažu trūkinėja ir dūžta stiklas, tikslios datos nėra. Po praeito įvykio 2016 m. buvo pakeisti stiklo paketai į naujus.“ Draudikas pažymėjo, kad pareiškėjas dėl šiltnamio stiklo dangos apgadinimų kreipėsi 2016 m. kovo mėnesį ir pateikė 2016 m. kovo 26 d. darytas šiltnamio apgadinimų nuotraukas. Dėl minėto įvykio draudikas pareiškėjui išmokėjo 233 Eur draudimo išmoką. Sulyginęs 2016 m. kovo 26 d. darytas šiltnamio apgadinimų nuotraukas su 2017 m. gegužės 17 d. po įvykio darytomis nuotraukomis, draudikas nustatė, kad šiltnamio pažeidimai, už kuriuos draudikas 2016 m. išmokėjo 233 Eur dydžio draudimo išmoką, nebuvo pašalinti. Draudikas užsakė atlikti nekilnojamajam turtui padarytos žalos priežasčių vertinimo tyrimą. UAB „Finance property“ ekspertas atliko šiltnamio sugadinimų apžiūrą ir surašė Nuostolio nekilnojamajam turtui priežasties įvertinimo ataskaitą Nr. 17/220-0682 (toliau – nuostolio vertinimo ataskaita). Apžiūros metu ekspertas nustatė, kad metalinė šiltnamio konstrukcija yra nestabili, hermetikas tarp stiklų yra sutrūkinėjęs, nuo laiko ir klimato poveikio praradęs sandarinimo savybes. Labiausiai tikėtina, kad tokia netinkama šiltnamio konstrukcijų būklė ir sąlygojo laipsnišką stiklo dangos pažeidimų atsiradimą. Taisyklių 5.1 papunktyje nustatyta, kad pastatai ir namų turtas draudžiami nuo sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo dėl draudžiamųjų įvykių, atsitikusių staiga ir netikėtai

draudimo sutarties galiojimo metu. Taisyklių 6.1.8 papunktyje nustatyta, kad nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi apdrausto turto sunaikinimas ar sugadinimas dėl blogo, netinkamo, turinčio trūkumų projekto, statybos, montavimo darbų, grunto tyrimo, taip pat dėl blogų, netinkamų, trūkumų turinčių pamatų ar konstrukcijų. Atsižvelgiant į tai, kad šiltnamio stiklo dangos pažeidimų atsiradimą sąlygojo netinkama šiltnamio konstrukcijų būklė, bet ne staigus ar netikėtas išorinis įvykis, draudikai nekyla pareiga mokėti draudimo išmokos.

Draudikas taip pat pažymėjo sutinkantis patenkinti pareiškėjo prašymą sumažinti draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, jei pareiškėjas pateiks prašymą, kad šiltnamis iš apdraustų objektų sąrašo būtų išbrauktas atitinkamai sumažinant draudimo įmoką.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų ir informacijos, iš esmės šalys nesutaria dėl įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju.

Vadovaujantis Civilinio kodekso 6.987 straipsniu, draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Draudikas atsisakymą mokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo šiltnamiui padarytą žalą, grindžia tuo, kad šiltnamio sugadinimai nepriskirtini prie Taisyklių 5.1 papunktyje nustatytų draudžiamųjų įvykių. Taisyklių 5.1 papunktyje nustatyta, kad draudžiamuoju įvykiu laikomi Taisyklėse aprašyti įvykiai, kurie yra atsitikę staiga ir netikėtai draudimo sutarties galiojimo metu. Draudikas teigia, kad pareiškėjo šiltnamio apgadinimai atsirado ne dėl staigaus ir netikėto poveikio, o dėl ilgą laiką vykusio proceso. Šį savo teiginį draudikas grindžia eksperto padaryta išvada: „ 2017 m. gegužės 15 d. atliktos apžiūros metu nustatyta, kad metalinė šiltnamio konstrukcija yra nestabili, hermetikas tarp stiklų sutrūkinėjęs, nuo laiko ir klimato poveikio praradęs savybes. Labiausiai tikėtina, kad tokia netinkama šiltnamio konstrukcijų būklė ir sąlygojo stiklo dangos pažeidimų atsiradimą. 2016 m. sausio 19 d. įvykio sugadinimai, užfiksuoti 2016 m. kovo 26 d. nuotraukose yra identiški 2017 m. gegužės 15 d. sugadinimams, užfiksuotiems nuotraukose 2017 m. gegužės 15 d. Darytina išvada, kad šiltnamio stiklo dangos pažeidimai po 2016 m. sausio 19 d. įvykio nebuvo suremontuoti.“ Pareiškėjas pripažįsta, kad po 2016 m. sausio 19 d. įvykio gavęs draudimo išmoką dėl žalos šiltnamiui buvusių pažeidimų nepašalina, nes tai nebuvo privaloma. Pareiškėjas taip pat teigia negalintis pasakyti, ar žala šiltnamiui atsirado būtent dėl netikėto ir staigaus poveikio, nes pažeidimus pastebėjo tik praėjus žiemai – apdraustas turtas nėra nuolat gyvenamas.

Draudikas taip pat remiasi Taisyklių 6.1.8 papunkčiu, kuriame nustatyta, kad nedraudžiamuoju įvykiu laikomas įvykis, atsitikęs dėl blogo, netinkamo, turinčio trūkumų projekto, statybos, montavimo darbų, taip pat dėl blogų, netinkamų, trūkumų turinčių pamatų ar konstrukcijų. Draudikas remiasi eksperto išvada, kurioje nurodyta kad šiltnamio apžiūros metu buvo „užfiksuoti daugybiniai šiltnamio stiklų apgadinimai. Šiltnamio metalinė konstrukcija nestabili. Hermetikas tarp stiklų sutrūkinėjęs nuo laiko ir klimato poveikio, praradęs savo savybes.“ Pareiškėjas teigia, kad draudikas tik „iš akies“ įvertino šiltnamio konstrukcijas ir jokių šiltnamio konstrukcijos standumo matavimų neatliko.

Atsižvelgiant į pareiškėjo nurodytas aplinkybes, kuriomis jis siekia paneigti specialisto išvadą, pažymėtina tai, kad pareiškėjas tvirtina, kad draudiko ekspertas šiltnamio konstrukcijas įvertino nesinaudodamas prietaisais, o „iš akies“. Vertinant šias pareiškėjo nurodytas aplinkybes, kaip paneigiančias eksperto išvadoje konstatuotas aplinkybes, minėti pareiškėjo paaiškinimai

vertintini kritiškai – jie nenuginčija draudiko eksperto pažymoje konstatuotų aplinkybių. Pareiškėjas taip pat teigia, kad apdraustas turtas buvo ne nuolat gyvenamas, todėl jam neturėtų būti taikomos taisyklių 5.1 papunkčio nuostatos. Vertinant šio pareiškėjo argumento pagrįstumą, paminėtinas Taisyklių 2.8.3 papunktis, kuriame nustatyta, kad pagal šias Taisykles nėra draudžiami ne nuolat gyvenami pastatai, jeigu sutartyje nėra numatyta kitaip. Ginčo šalių sudarytoje draudimo sutartyje šalys susitarė, kad apdraudžia ne nuolat gyvenamą turtą ir susitarė jų sutartiniams santykiams taikyti Taisykles. Atsižvelgiant į tai, kad draudimo sutarties šalys sudarydamos draudimo sutartį susitarė dėl šių Taisyklių taikymo, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai taiko Taisyklių nuostatas.

Vertinant Lietuvos bankui pateiktus įrodymus, kuriais šalys grindžia aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų ir atsikirtimų pagrindu, pažymėtina, kad draudiko sprendimas yra pagrįstas specialisto išvados duomenimis, o pareiškėjas tik pateikė paaiškinimus apie faktines įvykio aplinkybes, tačiau kitų įrodymų, paneigiančių specialisto išvadą, Lietuvos bankui nebuvo pateikta. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjo paaiškinimai negali paneigti specialisto išvados, draudiko sprendimas nemokėti draudimo išmokos vertintinas draudiko surinktų objektyvių įrodymų (specialisto išvados duomenų) kontekste. Be to, Lietuvos bankui įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, nustatyta, kad draudikas tyrė sprendimui nemokėti draudimo išmokos priimti reikšmingas aplinkybes. Kadangi draudiko sprendimas yra pagrįstas įrodymais, patvirtinančiais, kad šiltnamio gedimai atsirado ne dėl staigaus ir netikėto poveikio, o dėl ilgalaikio neigiamo poveikio, nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo mokėti draudimo išmoką už šiltnamio sugadinimus.

Pareiškėjas taip pat kėlė alternatyvų reikalavimą, kad draudikas iš draudimo liudijimo išbrauktų šiltnamio draudimą ir sumažintų draudimo įmoką, o draudikas šį pareiškėjo reikalavimą tenkinti sutiko, tačiau pareiškėjas informavo Lietuvos banką, kad bankas *Luminor Bank AB* nesutinka, kad šiltnamis būtų išbrauktas iš draudžiamų objektų sąrašo.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo M. G. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius